

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0097/2014

7.2.2014

ODPORÚČANIE

o návrhu rozhodnutia Rady o uzatvorení dohody medzi Európskou úniou a Tureckou republikou o readmisii osôb s neoprávneným pobytom (10697/2012 – C7-0029/2014 – 2012/0122(NLE))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajkyňa: Renate Sommer

Označenie postupov

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
- ***II Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
- ***III Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

OBSAH

	strana
NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....	5
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	6
MENŠINOVÉ STANOVISKO	9
STANOVISKO VÝBORU PRE ZAHRANIČNÉ VECI	10
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	13

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutia Rady o uzatvorení dohody medzi Európskou úniou a Tureckou republikou o readmisii osôb s neoprávneným pobytom (10697/2012 – C7-0029/2014 – 2012/0122(NLE))

(Súhlas)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (10697/2012),
 - so zreteľom na návrh dohody medzi Európskou úniou a Tureckou republikou o readmisii osôb s neoprávneným pobytom (10693/2012),
 - so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 79 ods. 3 a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) bodom v) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C7-0029/2014),
 - so zreteľom na článok 81 a článok 90 ods. 7 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na odporúčanie Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a stanovisko Výboru pre zahraničné veci (A7-0097/2014),
1. udeľuje súhlas s uzatvorením dohody;
 2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Tureckej republiky.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Súvislosti

Pozemná cesta cez Turecko do Grécka je v súčasnosti najvyužívanejšou cestou migrantov a utečencov z celého sveta smerujúcich do Európskej únie. Turecko je tak hlavnou tranzitnou krajinou nelegálneho prísťahovalectva do Európskej únie. S cieľom umožniť readmisiu migrantov, ktorí nelegálne pricestovali do Európskej únie, sa Európska únia a Turecko v novembri 2002 dohodli začať rokovania o dohode o readmisii. Táto dohoda má stanoviť povinnosť readmisie štátnych príslušníkov zmluvných strán, prípadne aj štátnych príslušníkov tretích krajín s neoprávneným pobytom a osôb bez štátnej príslušnosti; zároveň boli stanovené procesné a technické kritériá readmisie.

Prvé kolo rokovaní sa konalo v máji 2005. Dňa 14. januára 2011 boli rokovania ukončené. Výsledok rokovaní bol schválený Radou pre spravodlivosť a vnútorné veci 24. februára 2011. Komisia potom predložila Rade návrh o uzatvorení a podpise dohody. Rada na základe toho splnomocnila Komisiu podpísať dohodu v mene Európskej únie. V súlade s článkom 218 ods. 6 písm. a) Zmluvy o fungovaní EÚ sa k uzatvoreniu dohody požaduje súhlas Európskeho parlamentu.

Aj Turecko dohodu zatiaľ iba parafovalo, pretože turecká strana nečakane podmienila podpis dohody vypracovaním plánu liberalizácie vízového režimu zo strany Európskej únie. V akčnom pláne postupnej liberalizácie vízového režimu, ktorý potom vypracovala Komisia, je liberalizácia podmienená legislatívnymi a administratívnymi reformami v Turecku, pokiaľ ide o bezpečnosť preukazov totožnosti, spoluprácu orgánov na ochranu hraníc Európskej únie a dodržiavanie základných práv. Akčný plán bol prijatý Radou 30. novembra 2012.

Stanovisko spravodajkyne

Dohoda o readmisii by podstatne prispela k zamedzeniu nelegálneho prísťahovalectva do Európskej únie cez výsočné územie Turecka. Zároveň by jej uzatvorenie prispelo k boju proti cezhraničnej trestnej činnosti, predovšetkým obchodovaniu s ľuďmi, a tiež by viedlo k výraznému odbremeneniu Grécka, a tým i celej Európskej únie.

Po tom, čo Európska únia vyšla Turecku v ústrety vízovým akčným plánom, musí Turecko dodržať svoje sľuby a dohodu bezodkladne podpísať. Nový postoj krajiny, t.j. odkladanie ratifikácie zmluvy o readmisii osôb dovtedy, kým Európska únia nezavedie konkrétne zjednodušenie vízového režimu pre tureckých štátnych príslušníkov, je neprijateľný. Nie je možné, aby Turecko využívalo nelegálne masívne prísťahovalectvo cez svoje územie do Grécka na vyvíjanie tlaku na Európsku úniu.

Všeobecne je však zjavné, že Turecko žiadnym spôsobom neakceptuje integritu Európskej únie. To sa prejavilo okrem iného viac ako jasne odmietavým postojom Turecka voči cyperskému predsedníctvu v druhej polovici roka 2012. Kandidátska krajina tak porušila základný pilier inštitucionálneho rámca rokovaní, ktorý je založený na zásadách lojálnej spolupráce a vzájomnej solidarity.

Turecko rovnako vytrvalo odmieta plniť svoje povinnosti, pokiaľ ide o úplné a nediskriminačné uplatňovanie dodatkového protokolu k dohode o pridružení medzi EHS a Tureckom voči všetkým členským štátom. Turecko stále nie je pripravené uznať Cyprus ako samostatný štát. To ale znamená, že neuznáva ani Európsku úniu v jej celistvosti a integrite. Tento postoj bude naďalej blokovať prístupové rokovania.

Najnovšia správa Komisie o pokroku Turecka opakovane poukazuje na značné nedostatky, okrem iného v oblasti slobody prejavu a tlače, nezávislosti súdnictva a slobody náboženského vyznania. Turecko je v súčasnosti krajinou s najvyšším počtom väznených novinárov na svete. Okrem toho sú pre svoj kritický prejav voči vláde zatýkaní a na základe zákona o boji s terorizmom obžalovaní a odsudzovaní aj študenti, odborári a zástupcovia mimovládnych organizácií. Toto rozsiahle obmedzovanie slobody prejavu a tlače odporuje, rovnako ako ďalšie nedostatky, politickým kodanským kritériám predvstupového procesu, ktoré malo Turecko splniť ešte pred začiatkom prístupových rokovaní, ale ktoré doteraz nespĺňa ani v jednom bode. To bráni konštruktívnemu dialógu s Európskou úniou, pretože kodanské kritériá predstavujú základné hodnoty, na ktorých je založená Európska únia.

So zreteľom na túto situáciu spravodajkyňa víta rozhodnutie Komisie podmieniť vypracovanie akčného plánu liberalizácie vízového režimu prísnymi kritériami. Zdôraznenie skutočnosti, že ide o „pozoľný proces“ s „dlhodobou perspektívou“, tiež zodpovedá duchu otvorenej perspektívy prístupových rokovaní. Európska únia vychádza vízovým akčným plánom Turecku významne v ústrety bez toho, aby počítala s automatickým mechanizmom.

Spravodajkyňa ľutuje, že aj napriek tomuto ústupku Európskej únie turecká strana naďalej odkladá ratifikáciu zmluvy o readmisii a stále trvá na tom, že treba najskôr vykonať akčný plán a s ním aj zjednodušenie vízového režimu. Vzhľadom na uvedené nedostatky Turecka považuje spravodajkyňa túto novú požiadavku za neprimeranú. Je bezpodmienečne nutné, aby Turecko dodržiavalo uzatvorené dohody a aby podpisom dohody o readmisii osôb vyslalo Európskej únii pozitívny signál. Navyše sa musia ešte pred vstupom dohody o readmisii do platnosti a jej účinným vykonávaním plne vykonávať existujúce bilaterálne dohody uzatvorené so všetkými členskými štátmi.

Spravodajkyňa sa domnieva, že treba zintenzívniť spoluprácu s Európskou úniou pri riešení migračných tokov, v boji proti obchodovaniu s ľuďmi a v oblasti kontroly hraníc a zabezpečiť účinnú spoluprácu Turecka so všetkými členskými štátmi v politických oblastiach spravodlivosti a vnútorných vecí. V tejto súvislosti vyzýva tureckú vládu, aby predložila parlamentu ohlásený legislatívny balík týkajúci sa ochrany hraníc v spolupráci s agentúrou Frontex.

Spravodajkyňa je presvedčená, že z podpisu dohody o readmisii bude ťažiť nielen Európska únia, ale aj Turecko. Dohoda koniec koncov otvára cestu liberalizácii vízového režimu a je dôležitým medzníkom v približovaní krajiny Európskej únii. Vďaka zmluve Turecko navyše získa z finančnej a technickej podpory zo strany Európskej únie na rozvoj hraničnej polície a na nákup vybavenia potrebného na ochranu hraníc. Tieto kapacity pomôžu Turecku zabezpečiť hranice s nestabilnými susednými štátmi, akými sú Sýria, Irán a Irak.

So zreteľom na tieto úvahy spravodajkyňa odporúča Európskemu parlamentu vyjadriť súhlas s dohodou medzi Európskou úniou a Tureckom o readmisii osôb s neoprávneným pobytom.

Spravodajkyňa očakáva, že aj Rada zaujme voči Turecku jasné stanovisko a prinúti tureckú stranu, aby podpísala dohodu bez prietáhov vyvolávaných novými a novými požiadavkami.

MENŠINOVÉ STANOVISKO

v súlade s článkom 52 ods. 3 rokovacieho poriadku, ktoré predložili
Judith Sargentini, Hélène Flautre, Franziska Keller, Jean Lambert a Tatjana Zdanoka
v mene skupiny Verts/ALE

Skupina Verts/ALE dôsledne hlasuje proti dohodám o readmisii, pretože nie je zaručené plné dodržiavanie zmlúv EÚ a európskeho a medzinárodného práva v oblasti základných práv a azylu, najmä s ohľadom na nedávne správy o prípadoch navracania žiadateľov o azyl z územia EÚ a morských hraničných oblastí.

Dohody o readmisii by nemali obsahovať doložku o štátnych príslušníkoch tretích krajín, najmä v prípade Turecka, ktoré je jednou z hlavných tranzitných krajín do EÚ. Nezávislé a praktické monitorovanie vykonávania dohody o readmisii má zásadný význam pre zabezpečenie toho, aby osoby, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, najmä Sýrčania, neboli posielaní späť do krajín, kde nemajú prístup k ochrane alebo kde im môže hroziť prenasledovanie, a aby sa rešpektovalo právo žiadateľov o azyl na vstup na územie EÚ a na spravodlivé a efektívne konanie o azyle. Takéto praktické monitorovacie opatrenia si vyžadujú zavedenie mechanizmov na výmenu informácií o osobách posielaných späť do vlasti.

Hoci Turecko prijíma veľa utečencov zo Sýrie, zachováva si geografickú výhradu k Dohode o právnom postavení utečencov z roku 1951, na základe ktorej je UNHCR právne zodpovedný za rozhodnutie o postavení utečenca v prípade neeurópskych žiadateľov a za hľadanie trvalých riešení pre osoby, ktorým bolo priznané postavenie utečenca.

Okrem toho by uzavretie dohody o readmisii nemalo byť podmienkou liberalizácie vízového režimu.

23.4.2013

STANOVISKO VÝBORU PRE ZAHRANIČNÉ VECI

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k návrhu rozhodnutia Rady o uzatvorení dohody medzi Európskou úniou a Tureckou republikou o readmisii osôb s neoprávneným pobytom
(COM(2012)0239 – C7-0000/2013 – 2012/0122(NLE))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Ria Oomen-Ruijten

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Po 8 rokoch rokovaní sa Európska komisia a Turecko dohodli v júni 2012 na znení dohody medzi Európskou úniou a Tureckou republikou o readmisii osôb s neoprávneným pobytom, ktorú treba ešte podpísať a uzavrieť. Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE) je gestorským výborom. Výbor pre zahraničné veci (AFET) so zreteľom na to, že je zodpovedný za prístupové rokovania (príloha VII rokovacieho poriadku), ako aj na základe dlhotrvajúceho záujmu o Turecko požiadal o udelenie povolenia vypracovať stanovisko.

V návrhu rozhodnutia o uzavretí dohody sa stanovujú nevyhnutné vnútorné opatrenia na uplatňovanie tejto dohody v praxi. V dôvodovej správe, ktorá je súčasťou návrhu, Komisia poukazuje na to, že readmisné povinnosti sú vypracované na plne recipročnom základe, vzťahujú sa na vlastných štátnych príslušníkov, ako aj na štátnych príslušníkov tretích krajín a na osoby bez štátnej príslušnosti. Výnimka z rozhodnutia bola schválená v prípade Dánska.

Keďže veľký počet nelegálnych prisťahovalcov sa dostáva na územie EÚ cez Turecko, je dôležité zintenzívniť spoluprácu v oblasti riadenia migrácie, boja proti obchodovaniu s ľuďmi a kontroly hraníc. Dohoda by tiež mala mať vplyv na proces postupnej liberalizácie vízového režimu z dlhodobého hľadiska a predstavovala by dôležitý krok na ceste k bezvízovému režimu. Turecko je jedinou kandidátskou krajinou, v prípade ktorej nedošlo k liberalizácii vízového režimu. Výbor naliehavo vyzýva turecké orgány, aby zabezpečili, že do nadobudnutia platnosti tejto dohody budú v plnom rozsahu vykonávané existujúce dvojstranné dohody. Treba tiež poznamenať, že Parlament vo svojom uznesení z 29. marca 2012 o správe Komisie o pokroku Turecka za rok 2011 (P7_TA(2012)0116) „naliehavo vyzýva Turecko, aby [...] podpísalo a vykonávalo readmisnú dohodu medzi EÚ a Tureckom“, pričom „zastáva názor, že Rada by hneď po podpísaní readmisnej dohody mala poveriť Komisiu začatím dialógu o otázkach týkajúcich sa víz a stanovením plánu liberalizácie vízového režimu“. V návrhu uznesenia o správe Komisie o pokroku Turecka za rok 2012,

o ktorom v súčasnosti rokuje výbor AFET, sa táto politická línia opätovne potvrdzuje.

Uzatvorenie dohody medzi Európskou úniou a Tureckou republikou o readmisii osôb s neoprávneným pobytom má preto naďalej zásadný význam.

Výbor pre zahraničné veci vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor navrhol, aby Európsky parlament udelil súhlas.

VÝSLEDEK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	23.4.2013
Výsledok záverečného hlasovania:	+ : 34 - : 5 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, György Schöpflin, Geoffrey Van Orden, Sir Graham Watson, Boris Zala
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Charalampos Angourakis, Reinhard Bütikofer, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Elisabeth Jeggle, Carmen Romero López, Sampo Terho, Ivo Vajgl
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Maria Badia i Cutchet, María Auxiliadora Correa Zamora, Cornelia Ernst, Peter Šťastný

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	22.1.2014
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 34 - : 7 0 : 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Edit Bauer, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Philip Claeys, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Véronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Roberta Metsola, Louis Michel, Claude Moraes, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Kyriacos Triantaphyllides, Axel Voss, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Michael Cashman, Jean Lambert, Antonio Masip Hidalgo, Raúl Romeva i Rueda, Salvador Sedó i Alabart, Marie-Christine Vergiat